

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНО ПРОГРАМА
«Середня освіта (Географія)»**

**Першого рівня вищої освіти
за спеціальністю № 014.07 Середня освіта (Географія)
галузі знань № 01 Освіта
Кваліфікація: Вчитель географії та англійської мови**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої Ради

_____/_____
(протокол № __ від «__» _____ 2017 р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____ 2017 р.

**Ректор _____/_____
(наказ № __ від «__» _____ 2017 р.)**

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
«Географія. Іноземна мова»

Керівник освітньо-професійної програми

Топалова О.І.

Завідувач кафедри фізичної географії

і геології

Прохорова Л.А.

Голова Вченої ради природничо-географічного
факультету

Донченко Л.М.

Начальник навчального відділу

Сопіна Я.В.

Голова комісії із забезпечення

якості вищої освіти

в МДПУ ім. Б.Хмельницького

Сегеда Н.А.

Голова науково-методичної ради університету

Мілько Н.Є.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (науково-методичною комісією спеціальності «Географія. Іноземна мова») у складі:

1. Керівник освітньої програми / *Топалова О.І.*
2. Члени робочої групи із складу викладачів: *Левада О.М., Сажнів М.Л., Тамбовцев Г.В., Гришко С.В., Іванова В.М.*
3. Член робочої групи із складу роботодавців / *Биковський М.М.*

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності № 014.07 «Середня освіта (Географія)» (за спеціалізацією «Англійська мова»)

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Природничо-географічний факультет Кафедра фізичної географії і геології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Вчитель географії та англійської мови
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Географія)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому - одиничний ступінь, 240 кредитів ЄКТС / термін навчання 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	Програма впроваджується в 2015 році. Ліцензія серія АЕ № 636500, дата видачі 19.06. 2015.
Цикл/рівень	FQ - ЕНЕА – First cycle, EQFLLL – Level 6, НРК - 6.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.mdpu.org.ua/new/kafedra-fzichno-geograf.html
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити підготовку у галузі освіти зі спеціальності Середня освіта (Географія). Оцінювати сучасні уявлення про цілі і цінності педагогічної освіти. Уміння застосовувати традиційні та інноваційні підходи до вирішення проблем географічного навчання і виховання студентів та школярів.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область Галузі знань 01 Освіта Спеціальність 01407 Середня освіта (Географія) Спеціалізація Англійська мова	<i>Об'єкт вивчення:</i> Освітньо-виховний процес у закладах середньої освіти (за предметною спеціалізацією «Географія»).
	<i>Цілі навчання:</i> Формування у здобувачів здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітньо-виховного процесу, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання географії, які характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
	<i>Теоретичний зміст предметної області:</i> Сучасні теоретичні основи географічних наук, базові знання з природничих і суспільних наук (достатні для формування предметних компетентностей з географії), теоретичні основи наук про освіту, загальної і вікової психології, методики навчання географії у загальноосвітніх навчальних закладах.
	<i>Методи, методики та технології:</i> Методи географічних наук (польових досліджень та обробки географічної інформації, у тому числі з використанням інформаційних технологій). Методики освітніх наук і психології з організації освітньо-виховного процесу. Методика формування предметних компетентностей з географії в середніх загальноосвітніх навчальних закладах.
	<i>Інструменти та обладнання:</i> Обладнання та устаткування, необхідне для лабораторних і

	польових досліджень географічних об'єктів і систем, технічні засоби навчання, друковані та Інтернет-джерела інформації для формування предметних компетентностей з географії в процесі навчання здобувача і необхідних в освітньому процесі з географії в школі; використання баз для проведення навчальних і виробничої практик в інших освітніх установах (за договорами про співпрацю).
Орієнтація освітньої програми	Професійна
Основний фокус програми та спеціалізації	сучасні питання географії і зв'язок її з іншими географічними дисциплінами, основні етапи розвитку географічних знань і господарське значення географічних наук.
Особливості програми	Студенти можуть робити акцент на виявлення загальних географічних закономірностей Землі; становленні основних закономірностей диференціації географічної оболонки; формуванні знань про регіональний і зональний розвиток природно-територіальних комплексів, взаємозв'язки між їх компонентами. Академічна мобільність може відбуватися за програмами IREX, UGRAD, TEMPUS-TACIS, ERAZMUS MUNDUS та ін. - рекомендується, але не є обов'язковими; всі студенти можуть брати участь у спеціальних семінарах разом з учасниками програм. Для закріплення теоретичних знань і практичних навичок програмою передбачені виробничі практики.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Основна (базова) середня школа та заклади позашкільної освіти учнівської молоді.
Подальше навчання	Навчання на наступному магістерському рівні.
5 – Викладання та навчання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемноорієнтоване навчання, дистанційне навчання, самонавчання, навчання на основі досліджень.
Оцінювання	Усні та письмові екзамени, заліки, захист звіту з виробничих практик, захист курсових робіт, комплексний кваліфікаційний екзамен або кваліфікаційна робота.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук та географічної науки і характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітньо-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. Знаходити варіанти найбільш збалансованих моделей поведінки з урахуванням бази теоретичних,

	методологічних, методичних аспектів освітнього процесу. ЗК 2 Володіння державною та, як найменш, однією з іноземних мов на рівні професійного і побутового спілкування. ЗК 3 Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Свідоме та цілісне осмислення мети та задач свого професійного росту та розвитку. ЗК 4 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Поглиблення рівня особистої освіти за рахунок поширення інформаційного поля, залучення до особистої освіти сучасних професійних технологій міжнародного рівня. ЗК 5 Здатність працювати автономно. Опановувати нові інформаційні технології, нові професійні знання незалежно від освітніх програм навчального закладу з метою поширення професійного кругосвіту та надбання загальногуманних цінностей. ЗК 6 Здатність бути критичним та самокритичним. Змога к самоаналізу, визначенню своїх професійних векторів освіти, визначення пріоритетних напрямків в процесі освіти. Володіння здібністю вислуховувати іншу точку зору та аргументовано відстоювати особисту. ЗК 7 Базові знання основ філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності. ЗК 8 Здатність до письмової й усної комунікації іноземною мовою, базові уявлення про систему мови, культуру і літературу країни, мова якої вивчається, й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності ЗК 9 Здатність до іншомовної комунікації у професійній сфері (використання іншомовних професійно профільованих знань й практичних навичок за обраним фахом) ЗК 10 здатність розуміти культуру та звичаї народів інших країн
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1 Володіти базовими загальними знаннями, а саме: знання з природничих і суспільних наук. ФК 2 Здатність застосовувати знання на практиці. Використовувати фонову інформацію, інформаційно-пошукові навички, інформаційні технології для рішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності. ФК 3 Здатність знаходити та використовувати

	інформацію з різних джерел (електронних, письмових, архівних та інших) для подальшого використання в професійній діяльності. ФК 4 Мати поглиблені знання з професійно-орієнтованих дисциплін для теоретичного засвоєння загальнопрофесійних дисциплін і рішення практичних завдань. ФК 5 Володіти спеціальними знаннями та вміти користуватися інструментами природничих та соціальних наук (таких наприклад як геологія, фізична географія, гідрологія, геоморфологія, географія ґрунтів, ландшафтознавство) в обсязі достатньому для інтерпретації власних досліджень, щодо процесів і явищ, причинно-наслідкових зв'язків, які відбуваються в географічній оболонці. ФК 6 Здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі географії, теоретичного освоєння загальнопрофесійних дисциплін і рішення практичних завдань. ФК 7 Здатність до письмової й усної комунікації іноземною мовою, базові уявлення про систему мови, культуру і літературу країни, мова якої вивчається, й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності ФК 8 Здатність до аналізу і синтезу англомовних автентичних текстів ФК 9 Здатність використовувати особливості наукового стилю англійської мови, структуру англомовної наукової статті, лексичний мінімум ФК 10 Здатність до написання анотації, реферування англомовної наукової статті за фахом ФК 11 Здатність читати та розуміти оригінальну літературу за фахом для одержання і передачі наукової інформації
7 – Програмні результати навчання	
	РН 1 Знати сутність базових понять і термінів; РН 2 Застосовувати різні джерела інформацію для розширення світогляду з подальшим застосуванням на практиці; РН 3 Здатність використовувати інформаційні технології; РН 4 Володіння сукупністю загальнокультурних та професійних компетенцій з питань безпеки життєдіяльності; РН 5 Оцінювати важливі політичні, еколого-політичні взаємозалежності, головні закони розвитку суспільства; РН 6 Виконувати завдання на евристичний пошук на основі логічного мислення, вміння поповнювати

	знання; реалізовувати дії інтелектуального характеру: зіставляти, порівнювати, аналізувати інформацію; РН 7 Передбачити наслідки протиріч, що виникають між закономірностями розвитку суспільства і природи; РН 8 Застосовувати принципи географічного моделювання; РН 9 Оцінювати компоненти природи; РН 10 Використовувати методи і принципи географічних прогнозів; РН 11 Визначати типологічні риси регіонів різного рівня та ієрархії; РН 12 Пропонувати заходи з охорони ландшафту; РН 13 Встановлювати ступінь антропогенного впливу; РН 14 Визначати географічні аспекти міжнародних відносин; РН 15 Знаходити необхідні географічні відомості в довідниках, енциклопедіях, монографіях та джерелах географічної інформації і вміти застосовувати відомості про охорону довкілля; вміти пояснювати зв'язок між компонентами природного середовища вміння пояснювати вплив природних умов на господарську діяльність людини. РН 16 Розвивати професійну самосвідомість (рефлексивність) щодо індивідуального стилю діяльності, формувати культуру педагогічного мислення та професійної комунікації. РН 17 Використовувати письмову й усну комунікації іноземною мовою, базові уявлення про систему мови, культуру і літературу країни, мова якої вивчається, в професійній і соціальній діяльності РН 18 Застосовувати до аналіз і синтез до англійських автентичних текстів РН 19 Знати особливості наукового стилю англійської мови, структуру англійської наукової статті, лексичний мінімум РК 20 Вміти написати анотації, вміти реферувати англійські наукові статті за фахом РК 21 Вміти читати та розуміти оригінальну літературу за фахом для одержання і передачі наукової інформації
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	доктори наук, професори; кандидати наук, доценти; старші викладачі, асистенти.
Матеріально-технічне забезпечення	Комп'ютерний клас, мультимедійне обладнання, спеціальний інструментарій, панорами, схеми, метеокомплекс, туродом
Інформаційне та	Методична література, періодичні видання з фаху,

навчально-методичне забезпечення	демонстраційні, довідкові та роздаткові матеріали, настінні карти, навчальні атласи, довідкова література, глобуси, спеціальний інструментарій, блок відеоматеріалів, розтиражовані електронні версії посібників, електронні посібники.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	
Міжнародна кредитна мобільність	Укладання угод про міжнародну кредитну мобільність з: Лодзінський університет м. Лодзь, Республіка Польща № 68 від 04.06.2013р.; Вищою лінгвістичною школою м. Ченстохов, Республіка Польща № 73 від 20.01.2014р.; Поморська академія м. Слупськ, Республіка Польща № 86 від 03.03.2016р.; Компанія INDERNOBMEN LTD м. Варна, Республіка Болгарія №90 від 05.10.2016р. Термін дії усіх угод 5 років.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Ліцензія на навчання іноземних здобувачів Вищої освіти за спеціальністю Середня освіта (Географія) в межах ліцензійного обсягу на вакантні місця Ліцензія серія АЕ № 636500, дата видачі 19.06.2015 р.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Історія та культура України	4	екзамен
ОК 2	Філософія	4	екзамен
ОК 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	екзамен
ОК 4	Геологія з навчальною практикою	9	екзамен
ОК 5	Картографія з основами топографії з навчальною практикою	5	залік
ОК 6	Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства з навчальною практикою	4	залік
ОК 7	Основи теорії суспільної географії	3	диф.залік
ОК 8	Геоінформаційні технології в географії	4	залік
ОК 9	Землезнавство з навчальною практикою.	20	залік, екзамен
	Модуль 1. Метеорологія і кліматологія з навчальною практикою		
	Модуль 2. Гідрологія з навчальною практикою		
	Модуль 3. Геоморфологія з навчальною практикою		
	Модуль 4. Загальне землезнавство		
ОК 10	Ландшафтознавство з навчальною практикою.	4	екзамен

	Модуль 1. Ландшафтознавство з навчальною практикою		
	Модуль 2. Антропогенне ландшафтознавство		
ОК 11	Геоєкологія	4	екзамен
ОК 12	Основи технологій виробництва	4	екзамен
ОК 13	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці.	3	Диф. залік
	Модуль 1. Безпека життєдіяльності		
	Модуль 2. Основи охорони праці		
ОК 14	Сучасні ТЗН організації професійної діяльності.	3	залік
	Модуль 1. Сучасні технологічні засоби подання візуальної інформації		
	Модуль 2. Створення, обробка та поширення інформації, створеної цифровими пристроями		
ОК 15	Педагогіка з навчальною практикою.	8	Залік, екзамен
	Модуль 1. Історія педагогіки		
	Модуль 2. Дидактика		
	Модуль 3. Теорія виховання		
	Модуль 4. Основи педмайстерності		
ОК 16	Психологія.	3	екзамен
	Модуль 1. Загальна психологія		
	Модуль 2. Вікова та педагогічна психологія		
ОК 17	Вікова фізіологія та валеологія.	3	залік
	Модуль 1. Вікова фізіологія		
	Модуль 2. Валеологічні основи здорового способу життя		
ОК 18	Методика навчання географії	10	Залік, екзамен
ОК 19	Географія материків і океанів	10	Залік, екзамен
ОК 20	Географія України з навчальною практикою.	9	Залік, екзамен
	Модуль 1. Фізична географія України		
	Модуль 2. Економічна і соціальна географія України з навчальною практикою		
ОК 21	Економічна і соціальна географія світу.	13	Залік, екзамен
	Модуль 1. Географія світового господарства		
	Модуль 2. Регіональна економічна і соціальна географія		
ОК 22	Практичний курс іноземної мови з навчальною практикою	21	Залік, екзамен
ОК 23	Теоретичний курс іноземної мови	14	Залік, екзамен
ОК 24	Історія іноземної мови	3	залік

ОК 25	Теорія і практика перекладу	4	екзамен
ОК 26	Методика вивчення іноземної мови	4	залік
ОК 27	Виробнича практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку	3	залік
ОК 28	Виробнича практика	6	Диф.залік
ОК 29	Атестація	2	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибірковий блок 1</i>			
ВБ 1.1	Логіко-політичні студії Модуль 1. Логіка	3	залік
	Логіко-політичні студії Модуль 2. Політичні студії		
ВБ 1.2	Духовно-ціннісне освоєння світу Модуль 1. Культурологічні студії	3	Залік
	Духовно-ціннісне освоєння світу Модуль 2. Релігія як сфера духовної культури		
ВБ 1.3	Економіко-правові засади суспільства Модуль 1. Соціальний світ людини	3	залік
	Економіко-правові засади суспільства Модуль 2. Правознавство		
	Економіко-правові засади суспільства Модуль 3. Економіка		
<i>Вибірковий блок 2</i>			
ВБ 2.1	Практична фонетика англійської мови	4	екзамен
ВБ 2.2	Англомовний текст як літературний феномен	4	екзамен
ВБ 2.3	Культура англомовного спілкування	4	екзамен
<i>Вибірковий блок 3</i>			
ВБ 3.1	Навколишнє середовище і техногенний вплив	5	залік
ВБ 3.2	Історія біосфери Землі	5	залік
ВБ 3.3	Основи моніторингу та прогнозування використання земель	5	залік
<i>Вибірковий блок 4</i>			
ВБ 4.1	Туризм і методика туристичної роботи	5	залік
	Модуль 1. Туризм		
	Модуль 2. Методика туристичної роботи		
ВБ 4.2	Історична географія	5	залік
ВБ 4.3	Спортивне орієнтування	5	залік
<i>Вибірковий блок 5</i>			
ВБ 5.1	Проблеми сучасної географії	5	залік
ВБ 5.2	Основи наукових досліджень	5	залік
ВБ 5.3	Хімія та біохімія	5	залік
<i>Вибірковий блок 6</i>			
ВБ 6.1	Історія та культура Британії	5	екзамен
ВБ 6.2	Теорія та практика перекладу	5	екзамен
ВБ 6.3	Практична граматики англійської мови	5	екзамен
<i>Вибірковий блок 7</i>			
ВБ 7.1	Основні геоекологічні проблеми Землі	5	екзамен
ВБ 7.2	Проблеми сталого розвитку Землі	5	екзамен
ВБ 7.3	Біогеографія	5	екзамен

<i>Вибірковий блок 8</i>			
ВБ 8.1	Краєзнавство	5	екзамен
ВБ 8.2	Географія населення	5	екзамен
ВБ 8.3	Рішення географічних задач	5	екзамен
<i>Вибірковий блок 9</i>			
ВБ 9.1	Історія географічних досліджень	5	екзамен
ВБ 9.2	Географічні аспекти охорони довкілля	5	екзамен
ВБ 9.3	Урбогеоecологія	5	екзамен
<i>Вибірковий блок 10</i>			
ВБ 10.1	Спортивно-оздоровчий туризм	5	екзамен
ВБ 10.2	Географія Запорізької області	5	екзамен
ВБ 10.3	Географія туризму	5	екзамен
<i>Вибірковий блок 11</i>			
ВБ 11.1	Екскурsoзнавство	5	залік
ВБ 11.2	Організація туризму	5	залік
ВБ 11.3	Географія інфраструктури	5	залік
<i>Вибірковий блок 12</i>			
ВБ 12.1	Міжкультурна комунікація	5	залік
ВБ 12.2	Література англomовних країн	5	залік
ВБ 12.3	Культура писемного мовлення	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2 Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності № 01407 «Середня освіта (Географія)» проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з географії з методикою викладання або дипломна робота та комплексного екзамену з англійської мови або дипломна робота. Та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Вчитель географії та англійської мови.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29
3K 1			+		+	+		+	+	+		+	+		+		+	+				+			+		+	+	
3K 2			+																										
3K 3							+	+	+	+	+	+			+			+	+	+	+						+	+	
3K 4	+	+	+	+			+	+			+		+		+	+	+	+	+	+	+								
3K 5																						+					+	+	
3K 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+						+	+	
3K 7	+	+											+	+	+	+													
3K 8																						+							
3K 9																							+	+		+	+		
3K 10																							+	+		+			
ФК 1				+	+	+	+	+	+	+		+			+			+	+	+	+								
ФК 2				+	+	+			+	+					+					+							+	+	
ФК 3	+	+	+				+				+		+	+		+	+												
ФК 4									+																				
ФК 5									+	+																			
ФК 6				+	+	+			+	+										+									
ФК 7																						+			+	+			
ФК 8																							+	+	+	+			
ФК 9																						+							
ФК 10																							+		+				
ФК 11																								+		+			

[illegible]

